

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 406/2017 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen ylisuurista eläimistä turkistarhoilla

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Riitta Elomaan /ps ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 406/2017 vp:

Miten hallitus aikoo puuttua eläimille kärsimystä aiheuttavaan jalostustoimintaan ja turkiseläinten vakavaan ylipaino-ongelmaan suomalaisilla turkistarhoilla?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Turkiseläinten pitoa, hoitoa, kohtelua ja käsittelyä säätelevät eläinsuojelulaki (247/1996), eläinsuojeluasetus (396/1996) sekä laki eläinten kuljetuksesta (1429/2006). Lisäksi neuvoston asetus (EY) N:o 1099/2009 eläinten suojelusta lopetuksen yhteydessä sisältää säännöksiä eläinten lopettamisesta. Suomessa ovat voimassa Euroopan neuvoston eurooppalaiseen yleissopimukseen (ETS 87) tuotantoeläinten suojelemiseksi kuuluvat turkiseläinten pitoa koskevat eläinsuojelulliset vähimmäisvaatimukset. Lisäksi turkiseläinten pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksessa turkiseläinten suojelusta (1084/2011). Säädös sisältää yksityiskohtaisia vaatimuksia, jotka koskevat pitopaikassa käytettäviä laitteita ja välineitä, turkiseläinten hoitoa, kohtelua ja käsittelyä sekä häkkien kokoa ja varusteita. Asetus perustuu neuvoston päätöksiin 78/923/ETY, 92/583/ETY ja neuvoston direktiiviin 98/58/EY.

Jos eläinsuojeluviranomaisille herää epäily eläinsuojelulainsäädännön laiminlyönneistä, eläinten pitopaikkaan tehdään tarkastus. Tällöin eläinsuojeluviranomainen antaa tarvittaessa määräyksen korjata puutteet tai kiellon jatkaa laitonta menettelyä. Tämän lisäksi tehdään vuosittain otantaan perustuvia tarkastuksia osalle tiloista. Tarkastuksen toteuttavat aluehallintovirastojen läänineläinlääkärit Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran ohjeiden mukaisesti.

Havaittujen laiminlyöntien perusteella eläinsuojeluviranomainen antaa tarhalle eläinsuojelulain 42 §:n mukaisen määräyksen korjata puutteet tarhalla. Viranomaisen tekee tarhalle myös uusintatarkastuksen varmistaakseen, että puutteet on korjattu annetussa määräajassa. Jos tilanne tarhalla vaatii kiireellisiä toimenpiteitä, eläinsuojeluviranomainen voi ryhtyä eläinsuojelulain 44 §:n perusteella välittömiin toimenpiteisiin laiminlyöntien korjaamiseksi. Tällaisia voivat olla esimerkiksi kärsivien eläinten lopettaminen ja eläinten hoidon järjestäminen turkistuottajan kustannuksella.

Ylisuurten kettujen kasvatus ei ole Suomessa sallittua. Tämän on maa- ja metsätalousministeriö tuonut esiin aiemminkin. Eläinsuojelulain 8 §:n mukaan sellainen eläinjalostus tai jalostusmene-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 406/2017 vp

telmien käyttäminen, josta voi aiheutua eläimelle kärsimystä taikka merkittävää haittaa eläimen terveydelle tai hyvinvoinnille, on kielletty. Eläinsuojelulain kokonaisuudistuksen yhteydessä eläinjalostukseen liittyviä pykäläiä tarkennetaan ja jalostuksen lähtökohtana on pyrittävä elinvoimaisten, toimintakykyisten ja terveiden eläinten tuottamiseen.

Viranomaiset ovat tarkastaneet videoissa esiintyneet tarhat. Lisäksi useissa yhteyksissä on selvitetty tilannetta sekä viranomaisten ja elinkeinon jatkotoimia. Tässä yhteydessä on myös käyty läpi viime vuosien heikkoja valvontatuloksia turkistarhojen otantatarkastuksissa. Tämän vuoksi Evira lisää ensi vuonna selvästi otantaan perustuvaa viranomaisvalvontaa. Eläinsuojelutarkastuksia tehdään 100 tarhalle. Tarkastuksia tehdään jatkossa myös tasaisemmin ympäri vuoden, jolloin siitoseläimiä voidaan paremmin valvoa. Lisäksi Evira valmistelee yhteistyössä eläinten hyvinvoinnin ja terveydenhuollon asiantuntijoiden sekä elinkeinon kanssa koulutusta tarhaajille ja eläinten hoitoon osallistuville henkilöille.

Sinikettujen koko on viime vuosina selvästi suurentunut, mikä näkyy myös myytyjen nahkojen siirtymisenä suurempiin kokoluokkiin. Suomen Turkiseläin Kasvattajain Liitto (STKL) ry on valmistanut ylisuurten kettujen karsimiseksi toimenpideohjelman, joka uudistaa sinikettujen jalostusta ja niiden ruokintaa. Ennen ensi vuoden siitoskautta kaikki siitosurokset tarkastetaan helmi-maaliskuussa. Lisäksi STKL kiristää sertifiointijärjestelmän kriteereitä niin, että havaitut puutteet voivat johtaa sertifiointin jäädyttämiseen, kunnes puutteet on korjattu. Sertifiointin jäädytys estää tarhan nahkojen myynnin. STKL lisää myös resursseja neuvontaan ja kenttätyöhön.

Maa- ja metsätalousministeriö rahoittaa parhaillaan käynnissä olevaa kettujen jalkarakenteen ongelmia selvittävää tutkimushanketta, johon liittyy olennaisena osana myös sinikettujen terveyttä edistävä jalostus ja ruokinta.

Helsingissä 26.10.2017

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä